

Albanoni e Marcovich). 'Ο τὸ ἄνω ποίημα δημοσιεύσας Δωριεύς Ἰάκωβος Διασωρίνος, πρῶτον ἱλαρχος τοῦ ἱππικοῦ Καρόλου τοῦ Ε', ἐκπλύνων δι' ὕβρεων τὸν ὑβριστὴν τῶν Ἑλλήνων Φράγκοις, χαρακτηρίζει τοὺς ὀμοειθεῖς τούτου ὡς ἔθους «μεθυστικόν»: τὸ αὐτὸ ἐλάττωμα προσάπτει εἰς τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ ἐνετικῆς ἐκθεσις τοῦ 1599 λέγουσα: «οἱ Δαλματοὶ ἀπαιτοῦσιν οἶνον, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἀποβλακοῦνται καὶ ἀπρακτοῦσιν, ἐνῶ πίνοντες ἀναζωογονοῦνται καὶ ἐκπληροῦσι προθύμως πᾶσαν ὑπηρεσίαν¹⁾. Καὶ τῶντι ἐν μόνῳ τῷ οἴνῳ συνίσταται ἡ διαφορὰ τοῦ Ἑλληναλβανοῦ ἀπὸ τοῦ Σλαύου πολεμιστοῦ. Ἐνῶ εἰς τὰ ἡμέτερα ἄσματα μόνος ὁ ἀσθενῶν καὶ ὁ τὸ Πάσχα ἐορτάζων πολεμιστὴς πίνει οἶνον, ὁ δὲ Τσόλκας ὡς πρῶτιστον παράγγελμα συνιστᾷ εἰς τὰ παλληκαριά του τὴν ἀποχὴν τοῦ οἴνου:

παιδιά μ' κρασί μὴν πίνετε, παιδιά μ' μὴ κοιμηθῆτε.
ὁ ὕπνος εἶνε θάνατος, καὶ τὸ κρασί 'νε πλάνος,

εἰς τὰ Ἰλλυρικά καὶ Σεβδικὰ ἄσματα οἱ ἥρωες μόνον μεμεθυσμένοι πολεμοῦσι καὶ νικῶσιν.

Εἰς ἀπόδειξιν, ὅτι μόνον ἐχθρὸν ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες Στρατιωτῆται τὸν Ἀσιανόν, ἀρκοῦσιν αὐτὰ τὰ τραγούδια, δι' ὧν ψάλλονται μόνον οἱ πρὸς Ἀραβας καὶ Τούρκους ἀγῶνες τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἄπαντες οἱ ἄλλοι ἐπιδρομεῖς ἑλλησμονήθησαν, καὶ μόνον ἐν ἐνὶ μεμονωμένῳ τῆς Κρήτης ἄσματι ἄδεται ὁ πρὸς τοὺς Ἑνετοὺς πόλεμος τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀρμουροπούλου εἶνε τὸ ζωηρότερον τεκμήριον τοῦ πρὸς τοὺς Ἀσιανούς ἀδιαλλάκτου μίσους τοῦ ἑλλήνου πολεμιστοῦ:

"Οπου κι' ἂν βρῶ Σαρακηνὸν τὸ αἷμά του θὰ χύνω,
τὰ στενορρῦμιά τῆς Συρίας κεφάλια θὰ γεμίσω.

Εἰς τελικὴν ἀπόδειξιν τῆς κατὰ τῶν ἐν Ἀσίᾳ Τούρκων προθύμου ἐκστρατεύσεως τῶν Ἑλλήνων Στρατιωτῶν θὰ διηγηθῶ ἐν μέγα ἱστορικὸν κοῦρσον.

(Ἐπετιὰ συνέχεια)

Κ. ΣΑΘΑΣ

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΙΛΛΕΜΕΡ

(Μυθιστορία Γεωργίας Σάνδ.—Μετάφρασις Α. Β.)

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον.

ΙΓ'

Καὶ τοι ὑπεσχέθη ὁ δούξ εἰς τὸν ἀδελφόν του νὰ μὴ εἰδοποιήσῃ κανένα, δὲν ἐτόλμησεν ὁμως ν' ἀναλάβῃ τὴν κινδυνώδη εὐθύνην τῆς ἀπολύτου σιγῆς. Ἐπίστευεν εἰς τοὺς ἰατροὺς, καὶ τοι λέγων ὅτι δὲν ἐπίστευεν εἰς τὴν ἰατρικὴν, καὶ ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Σαμπόν ἵνα συνεννοηθῇ μετὰ τινος

νέου, ὅστις τῷ εἶχε φανῆ μὴ στερούμενος γνώσεων καὶ νοημοσύνης, ὅτε ἡμέραν τινὰ τὸν εἶχε συμβουλευθῆ περὶ ἐλαφρᾶς ἀδιαθεσίας. Θὰ ἐξωμολογεῖτο εἰς αὐτόν, ὡς μυστικόν, τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ μαρκησίου καὶ θὰ τὸν παρεκάλει νὰ μεταβῇ τὴν ἐπαύριον εἰς τὸν πύργον, ἐπὶ προφάσει πωλήσεως μικροῦ τινος λειψάνου, εἰσχωρῶντος εἰς τὰς γαίας τοῦ Σεβάλ. Τοιουτοτρόπως θὰ κατώρθωνε, διελογίζετο, νὰ ἰδῇ ὁ ἰατρὸς τὸν ἀσθενῆ, ἔστω ἵνα παρατηρήσῃ ἀπλῶς τὸ ἦθος καὶ τὴν φυσιογνωμίαν του, καὶ ἐκφράσῃ ἀνεπίσημον γνώμην. Ἡ γνώμη αὕτη θ' ἀνεκoinούτο εἰς τὸν κ. Βιλλεμέρ, ὅστις θὰ συνήνει ἴσως νὰ τὴν ἀποδεχθῆ. Τέλος ὁ δούξ, ὅστις δὲν εἶχε συνειθίσει ν' ἀγρυπνῆ ἐν τῇ ἡμερᾷ καὶ τῇ σιγῇ τῆς νυκτός, εἶχεν ἀνάγκην ἐνεργείας καὶ δράσεως ὅπως ἀποσείσῃ τὴν ἀνησυχίαν του. Ὑπελόγισεν, ὅτι ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ἐφθάνεν εἰς Σαμπόν, καὶ ὅτι τῷ ἤρκει μία ὥρα ἵνα ἐξυπνήσῃ τὸν ἰατρόν, ὁμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπιστρέψῃ. Ἡδύνατο τοιουτοτρόπως, ὡς καὶ ὤφειλε, νὰ ἐπανέλθῃ, πρὶν ἢ ὁ ἀδελφός του, ὅστις ἐφαίνετο ἡσυχος καὶ κοιμώμενος, ἠγείρετο ἀπὸ τοῦ πρώτου τοῦ ὕπνου. Ὁ δούξ κατέλειπεν αὐτὸν ἀθουρώς, ἐξῆλθε διὰ τοῦ κήπου ἵνα μὴ ἀκουσθῆ παρ' οἰουδήποτε, καὶ κατέβῃ ταχῆ τῷ βήματι πρὸς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ μέχρι μικρᾶς γεφύρας, χρησιμευούσης εἰς τὸν μύλον, καὶ στενῆς τινος ἀτραποῦ ἀγούσης κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν πόλιν.

Ἄν ἵππευε διὰ τῆς λεωφόρου ἤθελε προζενῆσαι παραχῆν, ὀλίγον δὲ μόνον θὰ ἐκέραδαινε χρόνον.

Ὁ μαρκησίου, μὴ κοιμώμενος βαθείως, ἤκουσεν αὐτὸν ἐξερχόμενον τοῦ δωματίου του. Ἄλλ' ἀγνοῶν τὰ σχέδιά του καὶ μὴ θέλων ἄλλως νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ν' ἀναπαυθῆ, ὑπεκρίθη ὅτι οὐδὲν ἐνόησεν.

Ἦτο τότε μεσονύκτιον καὶ τι πλεόν. Ἡ κ. Δαργλάδ εἶχε παρακολουθήσει τὴν Καρολίαν εἰς τὸ δωματίον της, ἵνα φλυαρήσῃ ἀκόμη, ἀφοῦ ἀπεχαιρέτισε τὴν μαρκησίαν.

— Λοιπόν, ἀγαπητή μου, τῇ ἔλεγεν, εἶσαι πραγματικῶς τόσο εὐχαριστημένη ἐδῶ ὅσον λέγεις; Εἰπέ μου εἰλικρινῶς, ἂν ἔξεις τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ σέ λυπῆ. Αἶ! κᾶτι θὰ ἦγε πάντοτε, ... ὠφελήσου ἀπὸ τὴν παρουσίαν μου καὶ εἰπέ μου το. Ἐχῶ κᾶποιαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν μαρκησίαν, χωρὶς νὰ τὴν ἐπιδιώκω, ἐνοεῖται. Ἄλλ' ἀγαπᾷ τὰς ζωηρὰς γυναίκας, ... Ἐπειτα ἐγώ, ἡ ὁποία δὲν στενοχωροῦμαι οὔτε χρειάζομαι τίποτε διὰ τὸν αὐτόν μου, ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ὑπηρετῶ τοὺς φίλους μου. ...

— Εἶσαι πολὺ καλὴ, ἀπήντησεν ἡ Καρολίνα· ἀλλ' ἐδῶ εἶνε ὅλοι ἐπίσης καλοὶ πρὸς ἐμέ, καὶ ἂν εἶχα τίποτε δυσάρεστον, θὰ τὸ ἔλεγα χωρὶς συστολήν.

— Ἄ, ἐξαίρετα· σ' εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Λεον-

¹⁾ Lamansky, σελ. 548—549.

τία ὑπολαμβάνουσα τὴν ὑπόσχεσιν ὡς εἰς αὐτὴν δοθεῖσαν. Καὶ ὁ δούξ, ἀλήθεια; δὲν σ' ἐπειράζει ποτέ, ὁ ὠραίος δούξ;

— Πολὺ ὀλίγον. Τώρα ἐτελείωσε.

— Καλὰ. Μ' εὐχαριστεῖ νὰ τὸ ἀκούω. Ἐξέυρεις, ὅτι ἀφοῦ σοῦ ἔγραψα νὰ ἔλθῃς ἐδῶ, ἠσθάνθην τύψεις συνειδήσεως; Δὲν σοῦ εἶπα τίποτε περὶ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κατακτητοῦ;

— Μ' ἐφάνη ὅτι ἐφοβεῖσο νὰ μῶ κάμῃς λόγον περὶ αὐτοῦ.

— Τί νὰ φοβηθῶ; Ἀπλῶς τὸ εἶχα λησμονήσει. Εἶμαι τόσον ἀφηρημένη! Ἄλλ' ἐπειτα εἶπα: «Εἶδες! νὰ μὴ προειδοποιήσω τὴν Καρολίαν νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὰ τεχνάσματα τοῦ δουκός.» Διότι ἔχει τεχνάσματα ὁ δούξ, . . . καὶ πρὸς ὅλον τὸν κόσμον μάλιστα.

— Πρὸς ἐμὲ δὲν ἔδειξε τίποτε.

— Τότε καλὰ, εἶπεν ἡ Λεοντία, ἥτις δὲν ἐπίστευσε διόλου τοὺς λόγους τῆς Καρολίνας.

Ἀφοῦ δὲ ὠμίλησε περὶ ἐνδυμασίας καὶ στολισμοῦ, ἀνεφώνησεν αἴφνης:

— Ἄ! ἐνύσταξα κ' ἐγώ! Εἶνε τῆς ὁδοιπορίας. Αὔριον λοιπὸν, ἀγαπητῆ μου Καρολίνα. Ἐξυπνὰς πρῶί;

— Ναί, καὶ σύ;

— Ἐγὼ ὄχι δυστυχῶς ἀλλ' ἄμ' ἀνοίξω τὰ μάτια μου — μεταξὺ τῶν δέκα καὶ ἑνδεκα, πῶς; — θὰ σ' εὔρω εἰς τὸ δωμάτιόν σου.

Καὶ ἀνεχώρησεν, ἀπόφασιν ἔχουσα νὰ ἐγερθῇ λιαν πρῶί, νὰ περιπλανηθῇ πανταχοῦ, ὡς κατὰ τύχην, καὶ νὰ ἰχνηλατήσῃ πᾶσαν οἰκικὴν λεπτομέρειαν. Ἡ Καρολίνα παρηκολούθησεν αὐτὴν ἵνα τὴν ἐγκαταστήσῃ εἰς τὸ δωμάτιόν της, κ' ἐπανῆλθεν εἰς τὸν μικρὸν αὐτῆς θάλαμον, ὅστις ἀπέχετο μὲν πολὺ τῶν δωματίων τοῦ μαρκησίου, ἀλλ' εἶχε τὰ παράθυρά του ἀκριβῶς ἐστραμμένα ἀπέναντι τῶν ἰδικῶν του.

Πρὶν ἢ κατακλιθῆ, ἐτακτοποίησε τετράδιά τινα, διότι ἐμελέτα πολὺ, καὶ ἠγάπα νὰ μανθάνῃ. Ἦκουσε σημαίνουσαν τὴν πρώτην μετὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ μετέβη νὰ κλείσῃ τὰ φύλλα τοῦ παραθύρου, πρὶν ἀποδυθῆ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤκουσε κτύπον ἐπὶ τῶν ἀπέναντι ὕλων, καὶ στρέφουσα τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ κρότου εἶδε καταπίπτουσαν εἰς συντρίμματα μίαν ὕελον ἐκ τοῦ φωτισμένου παραθύρου τοῦ μαρκησίου. Ἐκπλαγεῖσα ἐκ τοῦ γεγονότος καὶ τῆς ἐπελθούσης σιγῆς, ἔτεινε τὸ οὖς, ἀλλ' οὐδένα ἤκουσε κινούμενον, διότι οὐδεὶς ἴσως εἶχεν ἀκούσει. Βαθυηδὸν ἤλθον εἰς τὴν ἀκοὴν της συγκεχυμένοι τινὲς ἤχοι, ἀσθενεῖς οἰμωγαὶ τὸ κατ' ἀρχάς, εἶτα κραυγαὶ συμπεπνιγμένα καὶ εἰδὸς τι ῥόγγου.

— Δολοφονοῦν τὸν μαρκήσιον! διενόηθη ἁμέσως, διότι ὁ ἀπαίσιος ἤχος προήρχετο προδήλως ἐκ τῆς κατοικίας του.

Τί νὰ πράξῃ; Νὰ φωνάξῃ, νὰ ἐξυπνήσῃ καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν δούκα, ὅστις κατώκει ἔτι ἀπωτέρω; Τὸ πρᾶγμα ἤθελε καιρὸν. Ἄλλως δὲ, πρὸς τοιαῦτα ἀγγέλματα οὐδεὶς ἐπετρέπετο διαταγμός. Ἡ Καρολίνα ἀνεμέτρησε διὰ τοῦ βλέμματός τὴν ἀπόστασιν. Εἴκοσι μόνον βήματα εἶχε νὰ διατρέξῃ. Ἄν οἱ κακοῦργοι εἶχον εἰσχωρήσει εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ μαρκησίου, εἶχον εἰσέλθει βεβαίως διὰ τῆς κλίμακος τοῦ πυργίσκου τῆς Γρυπός, ὅστις ἦτο ἀπέναντι τοῦ πυργίσκου τῆς Ἀλώπεκος. Ἐκαλοῦντο ἀμφοτέροι οὕτω ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ τυμπάνου τῶν θυρῶν των χονδροειδῶς γεγλυμμένων ἐμβλημάτων των. Ἡ κλίμαξ τῆς Ἀλώπεκος ἔφερεν ἐντεῦθεν εἰς τὰ δωμάτια τῆς Καρολίνας. Οὐδεὶς δὲ ἠδύνατο νὰ φθάσῃ ταχύτερον αὐτῆς, καὶ ἡ μόνη προσέλευσίς της ἠδύνατο νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τοὺς σφαγεῖς. Ἄλλως τε ἐν τῷ πυργίσκῳ τοῦ Γρυπός ὑπῆρχε καὶ μικρὸν τι φυλακεῖον μετὰ σημάντρου. Ταῦτα πάντα διενόηθη τρέχουσα, κ' ἐνῶ τὰ διενόετο ἔφθασεν ἤδη πρὸ τῆς θύρας, ἣν εὔρεν ἀνοικτὴν. Εἶχεν ἐξέλθει ἐκεῖθεν ὁ δούξ, σκεφθεὶς νὰ ἐπανέλθῃ πάλιν τὴν πρωΐαν χωρὶς νὰ προσξενήσῃ θόρυβον, καὶ οὐδὲως φοβούμενος ληστὰς, — γένος ἄγνωστον ἐν τῇ χώρᾳ.

Ἐν τούτοις ἡ Καρολίνα, κατεχομένη τοῦναντίον ὑπὸ τοῦ φαντασιώδους αὐτοῦ φόβου, ἀνέβη ἀπνευστὶ τὴν περίστροφον λιθίνην κλίμακα. Οὐδὲν πλέον ἀκούουσα, προχώρησεν εἰς τὸν διάδρομον καὶ ἔστη ἀσθμαίνουσα πρὸ τῆς θύρας τοῦ θαλάμου τοῦ μαρκησίου. Ἐτόλμησε δὲ καὶ νὰ κρούσῃ τὴν θύραν, ἀλλ' οὐδεὶς τῇ ἀπήτησεν. Ἐπέισθη ὅτι δὲν ἦσαν κακοῦργοι. Ἀλλὰ πόθεν λοιπὸν αἱ ἀκουσθεῖσαι κραυγαί; Δυστύχημα βεβαίως εἶχε συμβῆ, ἀλλὰ σοβαρὸν πάντως καὶ ταχεῖαν ἀπαιτοῦν τὴν βοήθειαν. Ὄθησε τὴν θύραν, ἥτις δὲν ἦτο κεκλεισμένη διὰ τοῦ σύρτου, καὶ εὔρε τὸν κ. Βιλλεμέρ ἐκτάδην κείμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, πλησίον τοῦ παραθύρου ὅπερ δὲν εἶχε δυνηθῆ ν' ἀνοίξῃ, καὶ οὔτινος εἶχε θραύσει τὴν ὕελον, ὅπως ἀναπνεύσῃ, ὅτε ἠσθάνθη κεραυνοβόλον τὴν ἔφοδον τῆς πνιγμονῆς.

Ὁ μαρκήσιος δὲν ἦτο λιπόθυμος. Παρελθούσης τῆς φρίκης τοῦ θανάτου, ἠσθάνετο ἐπανερχομένην τὴν ζωὴν. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸ παράθυρον, δὲν εἶδεν εἰσελθοῦσαν τὴν Καρολίαν, ἀλλ' ἤκουσεν αὐτὴν, καὶ ὑποθέτων ὅτι ἦτον ὁ δούξ,

— Μὴ φοβεῖσαι, εἶπε δι' ἀσθενοῦς φωνῆς, . . . θὰ περάσῃ. Βοήθησέ με νὰ σηκωθῶ, . . . δὲν ἠμπορῶ μόνος μου.

Ἡ Καρολίνα προσέδραμε καὶ ἀνήγειρεν αὐτόν, ἀνδρουμένη διὰ τῆς ἰσχυρᾶς αὐτῆς θελήσεως. Τότε δὲ μόνον, ὅτε εὔρεθῃ καθήμενος, ἀνεγνώρισεν αὐτὴν ἢ ἐνόμισεν ὅτι τὴν ἀνεγνώρισε, διότι τὴν ὄρασιν αὐτοῦ, συγκεκαλυμμένην ἔτι, κατέκλυζον κύ-

ματα κυανᾶ, τὰ δὲ μέλη του εἶχον ἔτι ἀκαμψίαν, ἧτις καθίστα αὐτὰ ἀναισθητὰ πρὸς τὴν ἐπαφήν τῶν χειρῶν καὶ τῶν ἐνδυμάτων τῆς Καρολίνας.

— Θεέ μου! ὄνειρον εἶνε; εἶπε θεωρῶν αὐτὴν ἐν ἐκστάσει. Σεῖς εἰσθε; σεῖς;

— Βέβαια, ἐγὼ εἶμαι, ἀπήντησεν ἐκείνη. Σᾶς ἤκουσα νὰ στενάζετε... Τί ἔχετε; τί νὰ κάμωμεν; Νὰ φωνάξω τὸν ἀδελφόν σας, πῶς; Ἄλλὰ δὲν τολμῶ ἀκόμη νὰ σᾶς ἀφήσω. Πῶς εἰσθε; τί αἰσθάνεσθε;

— Τὸν ἀδελφόν μου! ὑπέλαβεν ὁ μαρκήσιος, ἀνακτῶν κατ' ὀλίγον τὴν μνήμην. Ἄ! αὐτὸς σᾶς ἔφερε; ποῦ εἶνε;

— Δὲν εἶν' ἐδῶ, δὲν γνωρίζει τίποτε.

— Δὲν τὸν εἶδετε;

— Ὅχι. Νὰ ὑπάγω νὰ τὸν φωνάξω;

— ὦ! μὴ μ' ἀφίνετε.

— Ἔστω, μένω, ἀλλ' ἔχετε ἀνάγκην βοήθειας.

— Τίποτε, τίποτε. Ἡξέυρω τί εἶνε. Δὲν εἶνε τίποτε. Μὴ φοβεῖσθε, εἶμαι ἡσυχῆς. Καὶ σεῖς;... εἰσθε ἐδῶ, καὶ δὲν ἠξέυρατε τίποτε;

— Τίποτε ἀπολύτως. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν σᾶς εἶδον καταβεβλημένον... Ὑπέθετα ὅτι θὰ ἦσθε ἀσθενής, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ ἐξετάσω...

— Καὶ πρὸ ὀλίγου... λοιπόν... ἐφώναξα; πῶς; τί εἶπα;

— Τίποτε. Ἐσπάσατε αὐτὸ τὸ ὑκλί, ... ὅταν ἐπέσατε ἴσως. Δὲν σᾶς ἐπλήγωσε;

Καὶ ἡ Καρολίνα, πλησιάσασα τὸ φῶς, παρετήρησε καὶ εἶψαυσε τὰς χεῖρας τοῦ μαρκησίου. Ἡ δεξιὰ εἶχεν ἀρκετὰ κοπή. Ἀπέπλυσε τὸ αἷμα, καὶ ἀφαίρεσασα δεξιῶς τὰ συντρίμματα τῆς ὑέλου, ἐπέδεσε τὴν πληγὴν. Ὁ Οὐρβανὸς τὴν ἀφήκε νὰ πράξῃ ὡς ἤθελε, καὶ τὴν ἐθεώρει ἐκπληκτος καὶ συγκεινημένος, ὡς ὁ τραυματίας, ὅστις ἀποκομισθεὶς ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, αἰσθάνεται ὅτι εὐρίσκειται μεταξύ φιλικῶν χειρῶν. Ἐπαγελάμβανε δὲ δι' ἀθηνούς φωνῆς:

— Δὲν σᾶς εἶπε λοιπόν τίποτε ὁ ἀδελφός μου, ἀλήθεια;

Ἄλλ' ἐκείνη οὐδόλως ἐνόει τὴν ἐρώτησιν καὶ τὴν ὑπελάμβανε μᾶλλον ὡς προῖόν νοσηρᾶς τινος ἐπιμόνου ιδέας. Ἴνα διαλύσῃ δ' αὐτὴν ἐντελῶς τῷ διηγήθη ὅτι τὸν ἐνόμισε θῆμα δολοφόνων.

— Ἦτο ἀνοησία βεβαίως, εἶπε προσπαθοῦσα νὰ τὸν φαιδρύνῃ· ἀλλὰ τί θέλετε; ὁ φόβος αὐτὸς μὲ κατέλαβε, καὶ ἔτρεξα εὐθὺς, ὡς νὰ ἦτο πυρκαϊά, χωρὶς νὰ εἰδοποιήσω κανένα.

— Καὶ ἂν ὁ φόβος σας ἦτο πρᾶγμα, ἤρχεσθε λοιπὸν νὰ ριφθῆτε μόνη σας εἰς τὸν κίνδυνον;

— Δὲν ἐσυλλογίσθη, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τὸν ἑαυτὸν μου, ... ἐσυλλογίσθη μόνον σᾶς καὶ τὴν μητέρα σας. Θὰ σᾶς ἐβοήθουν ὅπωςδῆποτε νὰ ὑπερασπισθῆτε, δὲν ἠξέυρω διὰ τίνος μέσου, ἀλλὰ

κάτι θὰ εὐρίσκα πάντοτε, ... θὰ ἔφερα ὅπωςδῆποτε περισπασμόν. Ἄ! ἰδοῦ, ἡ πληγὴ σας ἐπεδέθη, .. δὲν εἶνε τίποτε. Ἄλλὰ, ἐκτὸς τούτου τί ἔχετε; Δὲν θέλετε νὰ μοῦ τὸ εἰπῆτε; Οἱ φίλοι σας ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἠξέυρουν τί βοήθειαν νὰ σᾶς δώσουν. Ὁ ἀδελφός σας...

— Ὁ δοῦξ ἠξέυρει· ἀλλ' ἡ μήτηρ μου τίποτε.

— Ἐννοῶ, δὲν θέλετε... δὲν θὰ τῆς εἰπῶ τίποτε. Ἄλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ φροντίσω ἐγὼ, καὶ νὰ σκεφθῶ μετὰ τοῦ δουκὸς τί πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ νὰ σᾶς ἀνακουφίσωμεν. Δὲν θὰ σᾶς γίνω ἐνοχλητικὴ. Ἡξέυρω πῶς πρέπει τίς νὰ προσφέρεται πρὸς τοὺς πάσχοντας. Ὑπῆρξα νοσοκόμος τοῦ ταλαιπῶρου πικτρός μου, καὶ τοῦ συζύγου τῆς ἀδελφῆς μου. Ἐλάτε... μὴ δυσαρστηθῆτε, ὅτι ἦλθα χωρὶς νὰ γνωρίζω... χωρὶς νὰ σκεφθῶ... Θὰ ἐσηκώνεσθε καὶ μόνος σας βεβαίως, ἀργότερα, τὸ ἠξέυρω. Ἄλλ' εἶνε δυσᾶρεστον νὰ πάτῃ τις καὶ νὰ ἦνε μόνος. Μειδιᾶτε; Ἄ! νομίζω, κύριε μαρκήσιε, ὅτι εἰσθε καλλίτερα. Πῶς τὸ ἤθελα!

— Εἶμαι εἰς τοὺς οὐρανοὺς! ἀπήντησεν ὁ μαρκήσιος. Μὴ ἔχων δὲ συνειδησιν τῆς προκεχωρημένης ὥρας, προσέθηκε:

— Μείνατε ἀκόμη· δὲν εἶνε ἀργά. Ὁ ἀδελφός μου ἔμεινε ἀρκετὴν ὥραν ἀγρυπνῶν μαζὶ μου. ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐπανέλθῃ.

Ἡ Καρολίνα οὐδεμίαν ἀπετόλμησεν ἐνστασιν, οὐδὲ διελογίσθη κἂν τί θὰ ἐσκέπτετο ὁ δοῦξ εὐρίσκων αὐτὴν ἐκεῖ, ἢ τί θὰ ἔλεγον οἱ ὑπηρεταὶ βλέποντες αὐτὴν ἐπανερχομένην εἰς τὸ δωμάτιόν της. Οὐδ' ὑπέθετε κἂν τὴν ὕβριν τῆς ὑποψίας. Ἐμείνε.

Ὁ μαρκήσιος ἤθελε νὰ τῆς ὁμιλήσῃ ἀκόμη, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν.

— Μὴν ὁμιλῆτε, τῷ εἶπεν ἐκείνη. Προσπαθήσατε νὰ κοιμηθῆτε. Σᾶς ὑρκίζομαι νὰ μὴ κινηθῶ ἀπ' ἐδῶ.

— Θέλετε νὰ κοιμηθῶ; Ἄλλὰ δὲν ἤμπορῶ... Ὅταν ἀποκοιμῶμαι, πνίγομαι.

— Καὶ ὅμως εἰσθε κατάκοπος. Οἱ ὀφθαλμοὶ σας κλείονται μόνον των. Πρέπει νὰ ἐνδώσετε εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως. Κοιμηθῆτε, καὶ ἂν σᾶς ἔλθῃ νέα κρίσις, θὰ εἶμ' ἐγὼ ἐδῶ, καὶ θὰ σᾶς βοηθήσω νὰ τὴν καταβάλετε.

Ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ ἀγαθότης τῆς Καρολίνας ἐπήνεγκον μαχικὸν ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἀποτέλεσμα. Ἀπεκοιμήθη καὶ ἀνεπαύθη ἡσύχως μέχρι πρωίας.

Ἡ Καρολίνα εἶχε καθίσει πλησίον μιᾶς τραπέζης, καὶ ἐγνώριζεν ἤδη τί ἦτον ἡ νόσος του, καὶ ποία ἔπρεπε νὰ ἦνε ἡ θεραπεία της. Διότι ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐκείνης εἶχεν εὐρεῖ γραπτὴν ἱατρικὴν παραγγελίαν, γεγραμμένην ὑφ' ἑνὸς τῶν πρώτων ἱατρῶν τῆς Γαλλίας, καὶ ἐνδεικνύουσαν τὴν

ἀπλῆν καὶ λογικὴν τοῦ νοσήματός θεραπείαν. Ὁ μαρκήσιος, ἵνα ἐνθαρρύνῃ τὸν ἀδελφόν του περὶ τοῦ τρόπου τῆς αὐτοθεραπείας του, εἶχε δεῖξει εἰς αὐτὸν τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο, ὅπερ οὕτω ἀπέμεινεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Καρολίνας, ἀναγινωσκούσης αὐτὸ προσεκτικῶς. Ἐξ αὐτοῦ εἶδεν, ὅτι ὁ μαρκήσιος διητᾶτο, ἀφότου τὸν ἐγνώριζε, πάντῃ ἀντιθέτως πρὸς τὰ παραγγέλματα τοῦ ἱατροῦ, ὅτι δὲν ἤσκειτο σωματικῶς, ἔτρωγε κακῶς καὶ ἠγρύπνει ἀμέτρως. Ἦγνοεῖ ἂν ἡ ὑποτροπὴ αὕτη θ' ἀπέβαινεν εἰς αὐτὸν θανάσιμος. Ἄν ὅμως παρήρχετο, ἀπόφασιν εἶχεν ἡ Καρολίνα νὰ ἐπαγρυπνήσῃ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ νὰ τολμήσῃ νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ὑγείας του, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς διετῆρει ἀπέναντί της τὸ ψυχρὸν καὶ κατηφές του ἦθος, ὅπερ ἀπέδιδεν ἤδη ἐκεῖνη εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ δυσφορίαν.

Ὁ δούξ ἐπέστρεψε πρὸς τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Μὴ εὐρὼν τὸν ἱατρὸν, ἦτο ἠνάγκασμένος νὰ μεταβῇ πρὸς ἀναζήτησίν του εἰς Ἐβῶ. Πρὶν ἢ ἀπέλθῃ ὅμως, ἠθέλησε νὰ ἴδῃ καὶ πάλιν τὸν ἀδελφόν του. Μόλις δ' ἐχάραττεν ἡ αὐγὴ τὴν πρώτην λευκὴν γραμμὴν της εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὅτε ἔφθασεν ἀθουρῶς εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ μαρκησιού. Οὗτος ἐκοιμάτο τότε πραγματικῶς, ὥστε δὲν τὸν ἤκουσεν ἀναβαίνοντα· ἠδυνήθη δὲ οὕτως ἡ Καρολίνα νὰ δράμῃ εἰς ἀπάντησίν του ἐπὶ τῆς κλίμακος, ἵνα μὴ τοῦ ἐκφύγῃ κραυγὴ τις ἐκπλήξεως ἕνεκα τῆς παρουσίας της. Ἐξέπλῃξεν δὲ τῶνόντι μεγάλως ὁ δούξ, ὅτε τὴν εἶδε κατερχομένην πρὸς αὐτὸν μὲ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων, οὐδ' ἐνόησε τί εἶχε συμβῆ. Ὑπέλαβεν ὅτι ὁ μαρκήσιος τοῦ εἶχε κρυψεὶ τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἡ Καρολίνα ἐγνώριζε τὸν ἔρωτά του, τὸν πόνον του, καὶ ὅτι εἶχεν ἔλθει νὰ τὸν παρηγορήσῃ.

— Ἄ! ἀγαπητὴ μου φίλη, εἶπε πρὸς αὐτήν, δραττόμενος τῶν χειρῶν της. Μοῦ τὰ ἐνεπιστεύθη ὅλα. Ἠλθατε;... εἰσθε ἀγαθὴ, θὰ τὸν σώσετε.

Καὶ ἔφερε τὰς χεῖρας τῆς Καρολίνας εἰς τὰ χεῖλῃ του, μετ' ἀληθοῦς στοργῆς.

— Ἄλλὰ, εἶπεν αὕτη μετὰ τινος ἐκπλήξεως, ἀφοῦ ἤξεύρατε ὅτι ἦτο τόσο κακὰ, διατί τὸν ἀφήσατε αὐτὴν τὴν νύκτα; Καὶ ἀφοῦ ἠλπίζατε ὅτι θὰ τὸν ἐπεριποιούμην, διατί δὲν μὲ εἰδοποιήσατε;

— Τί συνέβη λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ δούξ, βλέπων ὅτι δὲν συνοοῦντο.

Ἡ Καρολίνα τῷ διηγήθη τότε δι' ὀλίγων τὰ συμβάντα· ἐνῶ δ' ἐκεῖνος ἀνήσυχος ἐξ ὅσων ἐμάνθανε, συνώδευεν αὐτὴν διὰ τῆς αὐλῆς μέχρι τῆς κλίμακος τῆς Ἀλωπέκος, ἡ κυρία Δαργυλάδ, ἧτις ἦτο ἤδη ὀρθία ὀπισθεν τοῦ παραθύρου της, εἶδεν αὐτοὺς παρερχομένους καὶ συνομιλοῦντας ταπεινῇ τῇ φωνῇ μετὰ τινος μυστηριώδους οἰκειότητος, Ἐστῆσαν δὲ πρὸς τῆς θύρας καὶ ὠμίλησαν πάλιν. Ὁ δούξ ἀφηγήθη εἰς τὴν δεσπο-

νίδα Σαῖν-Ζενέ, ὅτι προσεπάθησε νὰ φέρῃ ἱατρὸν ἵνα ἴδῃ τὸν ἀδελφόν του, ἀλλ' ἐκεῖνη τὸν συνεβούλευσε νὰ παραιτηθῇ τῆς ιδέας ταύτης. Ἐνόμιζεν ὅτι ἦρκε ἡ ἱατρικὴ ὀδηγία ἣν εἶχεν ἀναγνώσει, καὶ ὅτι δὲν θὰ ἦτο φρόνιμον ν' ἀρχίσῃ νέα θεραπεία, ἀφοῦ τ' ἀποτελέσματα τῆς πρώτης ἦσαν ἤδη βέβαια. Ὁ δούξ τῇ ὑπεσχέθη ἀμέσως ν' ἀκούσῃ τὴν γνώμην της, καὶ νὰ ἔχῃ ἐπομένως πίστιν. Ἡ κυρία Δαργυλάδ εἶδεν αὐτοὺς σφιγγοντας τὰς χεῖρας, καὶ τὸν δούκα ἐπιστρέφοντα πάλιν καὶ ἀναβαίνοντα τὴν κλίμακα τοῦ Γρυπός.

— Ἀρκετὰ εἶδα! διενόηθη ἡ Λεοντία, καὶ εἶνε περιττὸν νὰ τρέχω ἔξω μὲ τὴν δρόσον τὴν ὁποῖαν διόλου δὲν ἀγαπῶ. Ἡμπορῶ τώρα νὰ κοιμηθῶ μὲ τὴν ἡσυχίαν μου.

Ἐνῶ δ' ἀπεκοιμάτο πάλιν διελογίζετο:

— Εἶδες ἐκεῖ, αὐτὴν τὴν Καρολίαν! τὴν ἐνόησα ὅτι μ' ἔλεγε ψεύματα. Ἄν ἦτο δυνατόν νὰ σεβασθῇ ὁ δούξ τὴν ἀρετὴν της! Ἀλλὰ τὸ γνωρίζω τώρα τὸ μυστικόν της. Καὶ ἂν ποτε λάβω τὴν ἀνάγκην της, θὰ κάμῃ ὅ,τι θέλω.

Ἡ Καρολίνα κατεκλίθη ταχέως, ἵνα κοιμηθῇ ταχέως καὶ ἀναλάβῃ πάλιν ταχέως τὴν περιποίησιν τοῦ ἀσθενοῦς της.

Τὴν ὀγδόην ὥραν ἦτο ὀρθία κ' ἐθεώρησε διὰ τοῦ παραθύρου της. Ὁ δούξ ἦτο εἰς τὸ παράθυρον τοῦ ἀδελφοῦ του κ' ἔνευσεν εἰς αὐτὴν ὅτι θὰ ἤρχετο εἰς αὐτὴν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ, διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς οἰκίας. Μετέβη καὶ αὕτη ἀμέσως ἐκεῖ, καὶ ἔμαθε παρὰ τοῦ Γαστάνου, ὅτι ὁ μαρκήσιος εὐρίσκειτο κάλλιστα. Πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἐγερθῆ, καὶ εἶπεν ἀμέσως: — Περίεργον θαῦμα! Σήμερον πρώτην φορὰν ἐκοιμήθη μετὰ μίαν ὀλόκληρον ἑβδομάδα μαρτυρίου. Καὶ δὲν αἰσθάνομαι πλέον τίποτε, ἀναπνέω, μὲ φαίνεται ὅτι ἱατρεύθην. Εἰς ἐκείνην τὸ ὀφείλω.

— Καὶ εἶνε ἡ ἀλήθεια, ἀγαπητὴ μου φίλη, προσέθηκεν ὁ δούξ, σεῖς τὸν ἐσώσατε καὶ θὰ μᾶς τὸν διατηρήσετε, ἂν θελήσετε νὰ μᾶς εὐσπλαγχισηθῆτε.

Ὁ δούξ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μὴ εἶπῃ τίποτε. Τὸ εἶχεν ὀρκισθῆ εἰς τὸν ἀδελφόν του. Κ' ἐντούτοις ἔμαρτύρει ἄκων τὴν ἀλήθειαν, ἐνῶ ἐφρόνει ὅτι ἐτῆρει πλήρη ἐχεμυθίαν.

Ἡ ἀλήθεια αὕτη διέλαμψεν ὡς ἀστραπὴ ἐν τῇ διανοίᾳ τῆς Καρολίνας.

— Τί λέγετε, κύριε δούξ; ἀνεφώνησε· τί εἶμι ἐγώ; καὶ τί εἶμ' ἐδῶ, ὥστε νὰ ἔχω τόσην ἐπιρροήν;

Ὁ δούξ ἐπτοήθη τὸ κατεπτοημένον βλέμμα τῆς Καρολίνας.

— Ἐλάτε, μὲ ποῖον τὰ ἔχετε; τῇ εἶπεν ἀλαμβάνων τὸ προσωπεῖον τοῦ ἡρέμου μειδιαμάτος του. Τί ιδέαι σὰς ἔρχονται; Δὲν βλέπετε ὅτι λατρεύω τὸν ἀδελφόν μου, ὅτι τρέμω μὴ τὸν

χάσω, και ὅτι ἀναλόγως τῆς βοήθειάς τὴν ὁποῖαν τῷ ἐδώκατε αὐτὴν τὴν νύκτα, σὰς ἑμιλῶ ὡς νὰ ἦσθε ἀδελφὴ μου; Εἶμαι εἰς πλήρη ἀμηχανίαν, δὲν ἤξεύρω τί νὰ σὰς εἰπῶ, δὲν εἰξεύρω τί λέγω... Ὁ Οὐρβανὸς καταστρέφεται ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐργασίαν. Ἐγὼ δὲν ἔχω ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτοῦ. Δὲν θέλει νὰ εἰπῶ εἰς τὴν μητέρα μας, ὅτι τὸ παλαιόν του νόσημα ἀνεφάνη καὶ πάλιν. Καὶ ἀληθῶς θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον δι' αὐτὴν. Εἶνε ἀσθενική... καὶ θὰ ἤθελε νὰ μὲνῃ πάντοτε καὶ ν' ἀγρυπνῆ πλησίον του, ... καὶ μετὰ δύο νύκτας θ' ἀπέθνησκε. Πρέπει λοιπὸν ἡμεῖς οἱ δύο νὰ σώσωμεν τὸν ἀδελφόν μου, χωρὶς νὰ φανῆ, χωρὶς ν' ἀναμιζώμεν ὑπηρετίας καὶ υπηρετρίας. Τὸ ὑπηρετικὸν εἶνε πάντοτε φλύαρον. Λοιπὸν, εἴσθε γυνὴ μὲ κεφαλὴν καὶ μὲ καρδίαν, ὅπως εἶχα πάντοτε τὴν ιδέαν; Θέλετε, δύνασθε, τολμᾶτε νὰ μὲ βοηθήσετε σοβαρῶς νὰ τὸν περιποιηθῶμεν μυστικά, ν' ἀγρυπνώμεν ἀλληλοδιαδόχως πλησίον του πολλὰς ἐσπέρας, καὶ νύκτας πολλὰς ἐν ἀνάγκῃ, νὰ μὴ τὸν ἀφήσωμεν μόνον του μηδὲ μίαν ὥραν, ὥστε καὶ ἐπὶ μίαν μόνον ὥραν νὰ μὴ κατορθώσῃ ν' ἀσχοληθῆ μ' ἐκεῖνα τὰ κατηραμένα βιβλία του; Δὲν χρειάζεται τίποτε ἄλλο, εἶμαι πεπεισμένος, εἰμὴ πλήρη πνευματικὴν ἀνάπαυσιν, ὕπνον ἀρκετόν, ὀλίγον περίπατον, καὶ νὰ ἐνθυμῆται νὰ τρώγῃ. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἡ δεσποτική, μάλιστα ἡ δεσποτικὴ αἰθεντεία προσώπου τὸ ὁποῖον νὰ μὴ στενοχωρῆται μήπως τὸν δυσαρεστήσῃ, καρδίας ἀφωσιωμένης, οὐχὶ λεπτολόγου, οὔτε ὑπερφηάνου, οὔτε δυσπίστου χωρὶς λόγον, ἥτις νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἰδιοτροπίας του, καὶ τὰς αἰφνιδίας ὀρμὰς τῆς ἐξημμένης του εὐγνωμοσύνης, ἐν ἐνὶ λόγῳ φίλη ἀληθινή, ἥτις νὰ ἔχῃ ὅλην τὴν ἀβρότητα καὶ τὴν νοσημοσύνην τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ ὑποφέρῃ καὶ ν' ἀγαπήσῃ ἴσως τὸν ζυγόν της. Λοιπὸν, Καρολίνα, σεῖς μόνη ἐδῶ δύνασθε νὰ γείνητε αὐτὸ τὸ πρόσωπον. Ὁ ἀδελφός μου ἔχει πρὸς σὰς μεγάλην ὑπόληψιν, βαθύτατον σέβας, νομίζω δὲ καὶ εἰλικρινῆ φιλίαν. Δοκιμάσετε νὰ τὸν κυβερνήσετε μίαν, δύο ἑβδομάδας, ἓνα μῆνα ἴσως, διότι ἂν δυνηθῆ σήμερον νὰ ἐγερεθῆ, θὰ ἔλθῃ ἐδῶ πάλιν τὸ βράδυ νὰ φυλλολογήσῃ καὶ νὰ κρατῆ σημειώσεις. Ἄν κοιμηθῆ καὶ τὴν ἐπομένῃν νύκτα, θὰ νομίσῃ ὅτι ἔγεινε καλὰ, καὶ τὴν ἄλλην ἐσπέραν δὲν θὰ πλαγιάσῃ. Βλέπετε τί ἔργον πρέπει ν' ἀναλάβωμεν. Ἐγὼ ἔχω πᾶσαν ἀπόφασιν καὶ πᾶσαν ἀφοσίωσιν, ἀλλὰ μόνος μου δὲν θὰ κατορθώσω τίποτε. Θὰ τοῦ γείνω ὄχληρός, θὰ βαρυνθῆ νὰ βλέπῃ μόνον ἐμέ, καὶ ἡ ἀγανάκτησίς του θὰ ματαιώσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μερίμνης μου. Εἰς σὰς ὅμως, ἥτις εἴσθε γυνὴ, ἥτις θὰ γείνητε ἐκουσίως φύλαξ του, γενναία, σταθερὰ καὶ ἡπία, ἥτις θὰ ἔχετε καὶ ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν, ὡς μόναι αἱ γυναῖκες τὸ κατορθοῦσι, σὰς ἐγγυῶμαι ὅτι θὰ

ὑποταχθῆ χωρὶς πῆγμα, καὶ ὅτι βραδύτερον, ἀφοῦ παρέλθωσιν αἱ κρίσεις, θὰ σὰς εὐλογήσῃ ὅτι τὸν ἐστενοχωρήσατε.

Ἡ δολερὰ αὐτὴ τῶν πραγμάτων παράστασις διέλυσε ἐντελῶς τὴν ἀόριστον καὶ στιγμιαίαν ὑποψίαν τῆς Καρολίνας.

— Μάλιστα! ἀπήντησεν ἀδιστακτως, θὰ γείνω τοιαύτη φύλαξ. Σὰς τὸ ὑπόσχομαι. Σὰς εὐχαριστῶ ὅτι μ' ἐξελέξατε, καὶ οὐδεμίαν μοι ὀφείλετε εὐγνωμοσύνην. Ἐγὼ συνεθίσαι τὸ ἔργον τῆς νοσοκόμου, καὶ οὐδένα μοι προξενεῖ κόπον. Θεωρῶ τὸν ἀδελφόν σας, ὡς τὸν θεωρεῖτε καὶ σεῖς, τόσον σεβαστόν καὶ τόσον ἀνώτερον παντός ὅτι γνωρίζω, ὥστε εἶν' εὐτύχημα καὶ τιμὴ μου νὰ τὸν ὑπηρετήσω. Ἐλάτε λοιπὸν νὰ συνεννοηθῶμεν πῶς θὰ διανείωμεν τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ ἔργον, χωρὶς νὰ διεγείρωμεν κύκλω μας ὑποψίας περὶ τῆς καταστάσεώς του. Ἐν πρώτοις θὰ μένετε σεῖς τὴν νύκτα εἰς τὸ δωμάτιόν του.

— Δὲν θὰ θελήσῃ.

— Τότε κάμνομεν ἄλλο. Ἄπ' ἐδῶ ἡ ἀναπνοὴ του ἀκούεται. Εἰς αὐτὸν τὸν σοφῶν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ κοιμηθῆ ἐξαίρετα, τυλιγμένος μ' ἐν ἐπανωφόριον. Διανυκτερεύομεν ἐκεῖ ἀλληλοδιαδόχως, σεῖς κ' ἐγὼ, καὶ κατόπιν βλέπομεν.

— Ἐξαίρετα.

— Τὸν ἐξυπνᾶτε πρῶϊ, διὰ νὰ συνεθίσῃ νὰ κοιμᾶται τὴν νύκτα, καὶ τὸν φέρετε νὰ προγευματίσῃ μαζῇ μας.

— Ἄν τὸν καταφέρετε νὰ σὰς τὸ ὑποσχεθῆ.

— Θὰ δοκιμάσω. Εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ τρώγῃ πλέον ἢ ἅπαξ ἐντὸς εικοσιτεσσάρων ὡρῶν. Τὸν πηγαίνομεν ἔπειτα ὀλίγον περίπατον ἢ τὸν κρατοῦμεν μαζῇ μας εἰς τὸ ὑπαιθρον μέχρι τῆς μεσημβρίας. Τὴν ὥραν αὐτὴν ἐπισκέπτεσθε ὁμοῦ τὴν μαρκησίαν. Ἐπειτα ἐργάζομαι ἐγὼ μαζῇ της ἕως εἰς τὰς πέντε, κατόπιν ἐνδύομαι...

— Μία ὥρα σὰς ἀρκεῖ. Τότε πηγαίνετε καὶ τὸν ἐπισκέπτεσθε εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Θὰ ἦμαι κ' ἐγὼ ἐκεῖ.

— Ἔστω. Γευματίζομεν ἔπειτα μαζῇ, τὸν κρατοῦμεν εἰς τὴν αἴθουσαν ἕως εἰς τὰς δέκα, καὶ μετὰ ταῦτα τὸν ἀκολουθεῖτε εἰς τὸ δωμάτιόν του.

— Ὅλα αὐτὰ εἶνε λαμπρά· ἀλλ' ὅταν ἡ μήτηρ μου ἔχῃ ἐπισκέψεις, μὰς ἀφίνει ἐλευθέρους. Δὲν ἤμπορούσατε, αὐτὰς τὰς στιγμὰς, νὰ ἔρχεσθε νὰ συνομιλῆτε μαζῇ μας μίαν δύο ὥρας;

— Ὅχι συνομιλίαν, ἀπήντησεν ἡ Καρολίνα· θὰ ἔρχομαι νὰ τοῦ ἀναγινώσκω κᾶτι τί, διότι πρέπει νὰ σκεφθῆτε ὅτι δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ διέρχεται ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸν χωρὶς ἀσχολίαν ἐνδιαφέρουσαν. Θ' ἀναγινώσκω δὲ εἰς τρόπον ὥστε νὰ τὸν ἀποκοιμίζω σιγά, σιγά. Εἶμθα λοιπὸν σύμφωνοι. Ἄλλὰ σήμερον θὰ μὰς ἐμποδίσῃ ἡ κ. Δαργλάδ.

— Σήμερον ἀναλαμβάνω ἐγὼ ὄλα, καὶ ἡ κυρία Δαργλάδ ἀναχωρεῖ αὔριον τὸ πρωί· ὥστε ὁ ἀδελφός μου ἐσώθη καὶ σεις εἴσθε εἰς ἄγγελος.

Ἔπεται συνέχεια.

Η ΤΙΜΙΟΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗΝ ΗΛΙΚΙΑΝ.

Ἡ τιμιότης εἶνε ἰδιάζουσα ὅπως ἀρετὴ, καθότι ὑπάρχουσι οὐχὶ μόνον βαθμίδες ἀλλὰ καὶ κατηγορίαι τιμιότητος. Ὀλίγιστοι ἄνθρωποι ἔχουσι πάντα τὰ εἶδη τῆς τιμιότητος. Οὗτος μὲν, δικαίαν κεκτημένος ὑπόληψιν τιμίῳ ἀνθρώπῳ, καὶ οὐδὲ λεπτόν καταδεχόμενος νὰ καταχρασθῆ ἐν δοσοληψίᾳ, πωλεῖ πρὸς φίλον του ἄνευ τύψεως συνειδῶτος ἵππον, ὃν γνωρίζει ἔχοντα ἀθεράπευτον ἐλάττωμα· ἡ τιμιότης τοῦ ἀνθρώπου τούτου στραματᾶ πρὸ τῆς θύρας τοῦ σταύλου. Ἄλλος, φρακτῶν μόνον εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ κλέψῃ χρήματα, οὐδέποτε σὰς ἀποδίδει ὅσα ἐδανείσθη. Ἄλλος δὲ ἀποδίδει μὲν τὰ χρήματά σας ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰ βιβλία σας.

Ἐπηρεταί τιμιώτατοι ἄλλως ὑπαικοῦσιν ὀπωρικὰ ἢ ποτήριον ποτοῦ ἢ γλύκισμα· ἡ ἐλαστικὴ τῶν τιμιότητος δὲν περιλαμβάνει εἰς τὰ πράγματα, ἅτινα πρέπει νὰ σέβωνται, ὅσα τρώγονται ἢ πίνονται. Πολλοὶ θὰ ἐνόμιζον ἑαυτοὺς ἀτιμασθέντας ἂν ὑπέθετον αὐτοὺς ὅτι δολιεύονται εἰς τὸ χαρτοπαίγιον· ἀλλ' ἂν ἡ τύχη ἢ ὁ δόλος καταστήσῃ αὐτοὺς κοινωνοὺς μυστικοῦ τοῦ ὁποίου ἡ κοινοποίησις θὰ ἐπιδράσῃ βεβαίως ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν χρεωγράφων, τρέχουσι καὶ παίζουν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, οὐδὲ ὅπως θεωροῦντες ἑαυτοὺς ἀξιόμειμπτους.

Πόσοι ἀπατοῦν τὸ δημόσιον ἀπαλλακτόμενοι, ὅσῳκίς δύνανται, τῶν εἰς αὐτὸ ὑποχρεώσεων ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι τὸ Κράτος δὲν εἶνε ὀρισμένον πρόσωπον! Ἄλλ' εἶνε πλέον τι τοῦ ἐνὸς προσώπου, εἶνε ἄθροισμα πολλῶν, ἀντιπροσωπευόντων ὅ,τι ἱερώτατον ἐν τῷ κόσμῳ, τὸν νόμον. Ἐν τούτοις πολλοὶ μὲ ἐλαφρὰν συνείδησιν ἐκτελοῦσι τὴν ἀπάτην ταύτην, ἂν καὶ, διὰ ν' ἀγάγωσιν αὐτὴν εἰς πέρας, ἀναγκάζονται ἐνίοτε νὰ καταφεύγῃ καὶ εἰς τὸ ψεῦδος.

Δὲν δύναμαι ν' ἀναμνησθῶ, ὡς πρὸς τοῦτο, χωρὶς νὰ γελάσω καὶ συγκινηθῶ συγχρόνως, φίλου μου τινός, ὅστις ἐν πάσαις τοῦ βίου ταῖς περιστάσεσι καὶ πρὸ πάντων ἐν τοῖς χρηματικῶν ζητημάτων διατηρεῖ ἀκαμψίαν ἀρχῶν, ἀπόλυτον τιμιότητα, ἔξοχον ἀβρότητα μέχρις ἰσποτισμοῦ προχωροῦσαν. Οὗτος λοιπὸν ὁ φίλος μου ἐπέστρεφεν ἐκ Βελγίου μετὰ τῆς πενθερᾶς του. Ἡ κατὰ πάντα ἀρίστη γυνὴ εἶχεν ἀγοράσει κομψότατα τρίχαπτα, ἅπερ ἐπιδεδίωξις εἶχε κρύψει ἐν τῷ κι-

βωτίῳ ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας αὐτῆς. Ὡς ἔφθασαν εἰς τὰ σύνορα, ὁ γαμβρός αὐτῆς τῇ λέγει:

— Μὴ λησμονήσετε νὰ δηλώσετε ταῖς τριχάπτας σας εἰς τὸν τελωνειακὸν σταθμόν.

— Καθόλου ἀπήντησεν αὕτη! δὲν ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου νὰ πληρώσω ἕνα σωρὸ τελωνειακά.

— Ἄλλὰ πρέπει νὰ τὰ πληρώσετε.

— Πρέπει! διατί πρέπει;

— Διότι ὑπάρχει νόμος ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει εἰς τέλος τὰ εἰσαγόμενα πράγματα.

— Νόμος!... μήπως ἐγὼ τὸν ἔκαμα αὐτὸν τὸν νόμον; ἐζήτησαν τὴν γνώμην μου ὅταν τὸν ἔκαμαν; Ἐμένα μῶ φαίνεται ἀνόητος αὐτὸς ὁ νόμος· μῶ φαίνεται ἄδικος, καταθλιπτικός... καὶ δὲν ἐνοῶ πῶς ἕνας φιλελεύθερος σὰν ἐσὰς ἐπιδοκιμάζει μίαν τέτοιαν τυραννίαν. Θὰ προσπαθῆσω νὰ τὸν ἀποφύγω αὐτὸν τὸν νόμον, εἶνε δικαίωμά μου.

— Ἄλλ' εἶνε λαθρεμπόριον, μητέρα, καὶ τὸ λαθρεμπόριον εἶνε ἀπάτη...

— Ἀρκεῖ! εἶπε ξηρῶς. Δὲν ἔχετε τὴν ἀξίωσιν, πιστεῦω, νὰ μὲ διδάξετε τί πρέπει νὰ κάμω. Λοιπὸν σιωπήσατε.

Ἐσιώπησε· ἀλλ' ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἐξετάσεως τῶν κιβωτίων καὶ ὁ τελωνὴς ἠρώτησεν αὐτοὺς ἂν εἶχόν τι πρὸς δῆλωσιν, ὁ φίλος μου, μετὰ τῆς ἰδιαζούσης εἰς αὐτὸν ἀταραξίας, ἀπήντησε:

— Ναί, κύριε, ἡ κυρία ἔχει τρίχαπτα, τὰ ὁποῖα νομίζω πρέπει νὰ πληρώσουν εἰσαγωγικὸν τέλος.

Φαντάζεσθε τὴν ὀργὴν τῆς πενθερᾶς. Οὐδὲν ἠδύνατο νὰ εἶπῃ παρόντος τοῦ τελωνίου. Ἐδέησε ν' ἀνοιξῆ τὸ κιβώτιον αὐτῆς, ν' ἀναπτύξῃ πάντα τὰ τρίχαπτα καὶ ν' ἀποτίσῃ τέλος, ὅπερ ἐφάνη εἰς αὐτὴν ὑπερβολικόν. Εἰς ἕκαστον δέμα τριχάπτων ὅπερ ἐδέεικνε, εἰς ἕκαστον ποσὸν χρημάτων ὅπερ κατέβαλλε ἐξηκόντιζε μανιώδη κατὰ τοῦ γαμβροῦ τῆς βλέμματα καὶ ὑποκώφους ἐπιπλήξεις, ἃς οὗτος ἐδέχετο μὲ ἀδιάπτωτον ἀπάθειαν. Ἄλλὰ τὸ ἐπιπέσοδιον ἔληξεν ὅπως ἀπροσδοκῆτως. Ἡ τιμιότης ἐπιδραῶ οὕτω καὶ πρὸς ἐκείνους ἐπιούσας καταδικάζει ἢ ἐξοργίζει, ὥστε μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ τελωνίου, ὡς ἔμειναν μόνοι οἱ δύο ταξειδιῶται, ἡ πενθερὰ τοῦ φίλου μου ἐστράφη πρὸς αὐτόν, καὶ μετὰ στιγμιαίαν σιγὴν ἐναγκαλισθεῖσα αὐτόν:

— Γαμβρέ μου, τῷ εἶπε, εἶσαι λαμπρὸς ἄνθρωπος καὶ πρέπει νὰ σὲ φιλήσω.

Ποῦ ἄγει ἡμᾶς ἡ μακρὰ αὕτη προεισαγωγὴ; τοῦ ἄγουσιν ἡμᾶς αἱ φιλοσοφικαὶ αὗται σκέψεις; εἰς ἰδιαίτερον τι γεγονός ἐξ οὗ ἐγεννήθησαν, καὶ ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ θέμα τῆς μελέτης ταύτης, ὅπερ εἶνε ἡ τιμιότης κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Ἀπὸ τινῶν ἐτῶν εὐρίσκομαι εἰς ἐμπιστευτικὰς σχέσεις μετὰ μητρός τινος, ἣτις μ' ἀποκαλεῖ γε-